

รายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

ในวันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม SAPPHIRE ๒-๓ ชั้น ๓ โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ ถนนรัตนวิบูลย์ จังหวัดนนทบุรี

ผู้มาประชุม

๑.	ศาสตราจารย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒.	นายสง่า ดามาพงษ์	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓.	รองศาสตราจารย์ลัดดา เหมาะสุวรรณ	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๔.	นายสนธิ แยมเกษร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานอนุกรรมการ
๕.	นายสรวิทย์ บุญสุข	รองอธิบดีกรมอนามัย รองประธานอนุกรรมการ
๖.	นางสาวจิตติพร คหิภูงา	ผู้แทน รองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อนุกรรมการ
๗.	นายไพโรจน์ เสาน่วม	ผู้อำนวยการสำนักสร้างเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ (รก.) อนุกรรมการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
๘.	นางวิชชวรรณ อ่ำไพรัตน์	ผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร อนุกรรมการ
๙.	นางประอรรัตน์ กาญจน์ธนภัทร	ผู้แทน ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการ จัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อนุกรรมการ
๑๐.	นางสาวสายพิน โชติวิเชียร	ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ กรมอนามัย อนุกรรมการ
๑๑.	นายชัยเลิศ กิ่งแก้วเจริญชัย	ผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย อนุกรรมการ
๑๒.	นางปาลลิต พวงมี	ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร อนุกรรมการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๓.	นายเชาวลิต นาคสวัสดิ์	ผู้แทน ผู้อำนวยการกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน อนุกรรมการ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
๑๔.	นางสาวมยุรี ดิษย์เมธาโรจน์	ผู้แทน ผู้อำนวยการกองอาหาร อนุกรรมการ
๑๕.	นางสาวทิพย์วรรณ ปริญาศิริ	อนุกรรมการ
๑๖.	นางอัจฉราภรณ์ ตั้งอุทัยสุข	อนุกรรมการ
๑๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรพร จิตต์แจ่ม	อนุกรรมการ
๑๘.	นางสุปิยา เจริญศิริวัฒน์	อนุกรรมการ
๑๙.	นางสาววรลักษณ์ คงหนู	อนุกรรมการ
๒๐.	นางสาวพเยาว์ ฝ่อนสุข	ผู้จัดการแผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ อนุกรรมการ
๒๑.	นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์	ผู้เชี่ยวชาญ
๒๒.	นางสาวสิรินทรียา พูลเกิด	ผู้เชี่ยวชาญ
๒๓.	นางสาวกานดา ชูเชิด	ผู้เชี่ยวชาญ
๒๔.	นางสาววัลลา เรือนไชยวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อนุกรรมการและเลขานุการ

รายงานการประชุม

1	๒๕. นางกานต์ณัชชา สร้อยเพชร	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมโภชนาการวัยเรียน	อนุกรรมการและเลขานุการ
2		สำนักโภชนาการ กรมอนามัย	
3	๒๖. นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี	ประธานมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภค	อนุกรรมการและเลขานุการ
4		อาหารเพื่อสุขภาพ	
5	๒๗. นางสาวนฤมล ธนเจริญวัชร	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
6	๒๘. นายชาญณรงค์ ศรีจันทร์	สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
7		สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
8	๒๙. นายไพโรจน์ กระจงทอง	มูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
9	๓๐. นางสาวจันทกานต์ จันทะเวช	ผู้แทน เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10		คณะกรรมการอาหารแห่งชาติ	

ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดภารกิจ

12	๑. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น		ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
13	๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน		อนุกรรมการ
14	๓. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ		อนุกรรมการ
15	๔. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย		อนุกรรมการ
16	๕. นายอารยะ โรจนวณิชชากร		อนุกรรมการ
17	๖. นางวัลลภา แวนวิลเลียนส์วาร์ด		ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เข้าร่วมประชุม

20	๑. นางมณฑา จิตตชื่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าซุ่มนม จังหวัดอ่างทอง	
21	๒. นางอรัญญา พิสุทธากุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนแพรภษาวิเทศศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ	
22	๓. นายภาณุพงศ์ ประพันธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาดฮาว จังหวัดเชียงใหม่	
23	๔. นางสาวนพวรรณ อินตะวงค์	ผู้อำนวยการโรงเรียนตรุณวิทยาเทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน	
24	๕. นายถวิล บุญเยี่ยม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกจำเริญ จังหวัดสุรินทร์	
25	๖. นายพิสิทธิ์ หอมสมบัติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคูเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	
26	๗. นายรัชชนันท์ จันทโกศล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา	
27	๘. นายนิกร เสาร์ฝัน	ข้าราชการบำนาญ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	
28	๙. นางสาวศศิพร ตัชชนานุสรณ์	นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ กรมอนามัย	
29	๑๐. นางสาวใจรัก ลอยสงเคราะห์	นักโภชนาการปฏิบัติการ กรมอนามัย	
30	๑๑. นางสาวทิพรีดี คงสุวรรณ	นักโภชนาการปฏิบัติการ กรมอนามัย	
31	๑๒. นางสาววรรณชนก บุญชู	นักวิชาการสำนักสุขาภิบาลและน้ำ กรมอนามัย	
32	๑๓. นายกิตติพงศ์ ศุภสิริธนรักษ์	กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	
33	๑๔. นางสาววิรัตน์ดา ดวงใจ	นักวิชาการมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	
34	๑๕. นางสาวขวัญเรือน บุญคุ้ม	นักวิชาการมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	
35	๑๖. นางสาวปวีณา จูโลห์	นักวิชาการมูลนิธิสร้างเสริมวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	
36	๑๗. นายวุฒิพงษ์ ปรีดาภัทรพงษ์	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	
37	๑๘. นายธนา เวชากุล	นักวิชาการอิสระ	
38	๑๙. นางสาววนาลี จันทร์อร่าม	โครงการสื่อสารฯ	

1 **เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.**

2

3 **วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**

4 **๑.๑ คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและ**
5 **โภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ที่ ๑/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหาร**
6 **และโภชนาการในโรงเรียน**

7 ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการ
8 สู่คุณภาพชีวิตที่ดี ที่ ๑/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการ
9 ในโรงเรียน สั ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่

10 **อำนาจหน้าที่**

11 ๑. พัฒนาการติดตาม และประเมินผลข้อมูลภาวะโภชนาการและคุณภาพอาหารของนักเรียน
12 อย่างเป็นระบบเดียวกัน

13 ๒. พัฒนามาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
14 ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารของโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มี
15 ประสิทธิภาพภายใต้มาตรฐานเดียวกันครอบคลุมทั้งประเทศ ลดปัญหาสุขภาพด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) อัน
16 เกิดจากภาวะทุพโภชนาการ สารเคมีทางการเกษตรตกค้างและความไม่ปลอดภัยในอาหารของเด็กปฐมวัย และ
17 เด็กวัยเรียน

18 ๓. จัดทำข้อเสนอการปรับปรุง กฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบ ข้อบัญญัติ
19 ท้องถิ่น และ/หรือ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการใน
20 สถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้มีการผลิต และจัดการสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อเด็กตามความต้องการของ
21 สถานศึกษา

22 ๔. จัดทำข้อเสนอกรอบอัตรากำลังคน การผลิตและพัฒนาบุคลากร และหลักสูตรการจัดการ
23 อาหารและโภชนาการชุมชนแบบครบวงจรเพื่อสุขภาวะของประชาชนทุกกลุ่มวัย เพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการของ
24 เด็กและชุมชน

25 ๕. จัดทำข้อเสนอแนะการดำเนินงานเชิงนโยบาย การจัดการองค์ความรู้ การจัดการงานด้าน
26 ความมั่นคงทางอาหาร และโภชนาการชุมชนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน
27 ยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี

28 ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

29 ๗. เน้นการเรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเฉพาะเรื่องคณะที่ ๓
30 คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี

31 **ข้อเสนอ**

32 **จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**

33 **มติที่ประชุม**

34 **ที่ประชุมรับทราบ**

35

รายงานการประชุม

๑.๒ แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหาร และโภชนาการในโรงเรียน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและ โภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ที่ ๑/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและ โภชนาการในโรงเรียน สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ประธานอนุกรรมการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นครั้ง คราวไม่เกิน จำนวน ๕ คน นั้น ในการประชุมครั้งนี้จึงได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ คือ

๑. นางปิยะดา ประเสริฐสม	ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข
๒. นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์	ประธานคณะกรรมการกำกับทิศแผนอาหารเพื่อ สุขภาวะ สสส.
๓. นางวัลลภา แวนวิลเลี่ยนส์วาร์ด	ผู้จัดการโครงการพัฒนายุทธศาสตร์การบูรณา การแผนอาหาร และพื้นที่สร้างเสริมสุขภาวะเพื่อ การขยายผล
๔. นางสาวสิรินทรยา พูลเกิด	อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
๕. นางสาวกานดา ชูเชิด	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อเสนอ

จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

๑.๓ เรื่องแจ้งจากที่ปรึกษา ข้อคิดเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน โดย ศาสตราจารย์นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์

โภชนาการควรเริ่มมองในวงจรชีวิตมนุษย์ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา เกิดเป็นเด็กทารก เด็ก วัยก่อนเรียน เด็กวัยเรียน เด็กวัยรุ่น วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ดังนั้นอาหารจึงมีความสำคัญ ขณะนี้มีโครงการ อาหารกลางวันคู่กับโครงการนมโรงเรียน ซึ่งระยะยาวควรจะเป็นเรื่องเดียวกันในการจัดทำงบประมาณ ที่สำคัญ ควรมีการติดตามด้านการเจริญเติบโต ด้านภาวะโภชนาการ น้ำหนัก ส่วนสูง หากพบปัญหาควรแก้ปัญหาโดยเร็ว นอกจากอาหารกลางวันและนมให้มีคุณภาพถูกสุขอนามัย การสุขาภิบาลต้องมีการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดการติดเชื้อ โรคอันเนื่องมาจากทางอาหาร ขณะเดียวกัน ก็มีโครงการปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ในโรงเรียนตามความเหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งเข้าสู่โรงเรียน หรือเข้าสู่สหกรณ์โรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามจะ ผลิตเท่าไรก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค อย่างน้อยก็เพียงการเสริมด้านวัตถุดิบเท่านั้น การจัดการส่วน ใหญ่จึงต้องพึ่งงบประมาณจากทางภาครัฐ จากนั้นต้องให้เด็กได้เรียนรู้การบริโภคอาหารให้ถูกสุขลักษณะ และการ ออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างเพิ่มภูมิคุ้มกัน

โภชนาการในโรงเรียน

- ติดตามน้ำหนักและส่วนสูงเป็นประจำและแก้ไขปัญหาเมื่อเติบโตไม่ได้
- จัดอาหารกลางวัน/นมที่มีคุณภาพถูกสุขอนามัย
- สุขภาพพื้นฐาน: น้ำ ส้วม รองเท้า การตัดเล็บและล้างมือ
- ใช้ยาขับถ่ายพยาธิเมื่อจำเป็น
- ปลุกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ในโรงเรียน และชุมชน
- การเรียนรู้ด้านอาหารและโภชนาการเพื่อพฤติกรรมที่กินที่ดี
- การออกกำลังกายและกีฬา
- สิ่งแวดล้อมในและรอบโรงเรียน

ดร. โทริสตี๋ ตันติศิริพันธ์

องค์ประกอบการส่งเสริมสุขภาพในชุมชนอย่างบูรณาการ

การบริการพื้นฐาน
(กรมกสธ สาธารณสุข การศึกษา มหาดไทย และอื่น ๆ)

ระบบสนับสนุน

- ชาติ/ชุมชน
- สนิมชุมชน
- องค์กรและเป็นที่พึ่ง
- การแก้ปัญหาต่างๆ

Interface
(หน่วยงานที่จัดการบริหาร/ผู้นำ/ชุมชน/ท้องถิ่น)

- เป้าหมาย & แผนการดำเนินงาน
- การเข้าไปปฏิบัติ
- การติดตามและประเมินผล

ผู้นำชุมชน ครอบคลุม ปัจจัยบุคคล

เป้าหมายและเครื่องชี้วัดความเป็นปกติ และ NCDs ที่สำคัญ

ดร. โทริสตี๋ ตันติศิริพันธ์

การรวมพลัง ในชุมชนและท้องถิ่น

การติดตามประเมิน, ความสำเร็จ, ข้อมูล/ข่าวสาร, การบริการจัดการอย่างบูรณาการ, ทรัพยากรธรรมชาติ, สิ่งแวดล้อม, วัฒนธรรมที่ดีงาม, ทรัพยากรสุขภาพ, ประชาชน & อาสาสมัคร (อสม.), การบริการจากหน่วยงานต่างๆ

ดร. โทริสตี๋ ตันติศิริพันธ์

การดำเนินงานในชุมชน

- เป็นการบูรณาการของแผนงาน และโครงการต่างๆ ในระดับพื้นที่ จะเป็นระดับอำเภอ หรือต่ำกว่า เช่น ตำบล
- มีความมุ่งหมายระดับชาติ มีนโยบาย ยุทธศาสตร์ และเป้าหมาย ที่จะพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพ
- มีการดำเนินการในชุมชนโดยองค์กรชุมชน มีบริการขั้นพื้นฐาน กิจกรรมในชุมชน ความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและชุมชน เพื่อเข้าถึงประชาชนทุกคน โดยมีเครื่องชี้วัดที่ชัดเจน

ดร. โทริสตี๋ ตันติศิริพันธ์

ศาสตราจารย์นายแพทย์โทริสตี๋ ตันติศิริพันธ์ จึงขอเสนอแนะ ๕ ข้อสำคัญ ได้แก่

๑. ประเด็นของการจัดทำข้อมูล อยากรให้เป็นระบบเดียว เพราะที่ผ่านมาไปวนมา ดังนั้นควรวางแผนจัดทำให้ดีๆ เก็บวิเคราะห์ ประมวลข้อมูลภายใต้คอนเซ็ปต์ BIG DATA ซึ่งส่วนนี้ทำไม่ยากโดยการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง รั้ววันเดือนปีเกิดก็สามารถนำมาคำนวณเด็กผอมหรือเตี้ย เท่าที่ทราบคุณภาพจัดเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์ ถ้าจัดทำไว้อย่างสมบูรณ์ ก็สามารถรวบรวมส่งให้อบต. อปท. ระดับจังหวัด ระดับประเทศได้

๒. การสนับสนุนงบประมาณ ถ้า DATA พร้อม บริหารจัดการดี การรายงานข้อมูลจะเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เงินอุดหนุนจะเพิ่ม หรือ ลด ก็จะสามารถทำได้

๓. เกี่ยวกับบทบาทของอบต.เหมือนทางผ่าน ทำให้รัฐบาลรู้สึกว่ามีงบประมาณลงท้องถิ่น เป็นทางผ่านเท่านั้น อยากรเห็นแนวคิดกระจายอำนาจไปสู่อบต.จริงๆ โดยอบต.อาจทำหน้าที่กำกับติดตามประเมินดูแลโรงเรียน ดูแลธรรมชาติให้ได้เพื่อแก้ไขเงินรั่วไหลได้อีกทางหนึ่ง

๔. ระดับโรงเรียน เสนอให้มี “ครูโภชนาการ” โดยมีต้นแบบจากญี่ปุ่น ได้หัวหน้า เกาหลีใต้ ทำแล้วประสบความสำเร็จทำให้ภาวะโภชนาการนักเรียนดีขึ้นตลอด โดยดูแลเรื่องอาหารกลางวัน เรื่องนมโรงเรียน และผลิตอาหารกลางวัน และดึงชุมชนมาเป็นกรรมการมีส่วนร่วม และบูรณาการเรื่องอาหารกลางวันและนมเป็นเรื่องเดียวกัน

๕. ชุมชน ท้องถิ่น มีทรัพยากรมาก ทำอย่างไร ให้ทรัพยากรมนุษย์ร่วมเป็นกรรมการ มีเรื่องงบประมาณสนับสนุนซึ่งสามารถยกระดับตั้งเป็นกองทุนช่วยเด็กได้ด้วย ถ้าชุมชนสอดส่อง การทุจริตจะเกิดขึ้นได้ยาก ตอนนี้ระบบมีสายป่านยาว ดูแลจากส่วนกลางมีอะไรส่งมาให้ส่งข้อมูลก็ไม่ทันเวลา

รายงานการประชุม

1 ศ.เกียรติคุณ.ไกรสิทธิ์ ได้เสนอฝากให้กรมการฯได้ไปศึกษาขบถุดหนุนในส่วนนี้ เพราะเป็นงบ
2 ก้อนใหญ่มาก งบอาหารกลางวัน นมโรงเรียน จัดสรรยุ่งยากมาก ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการควมรวมระหว่าง
3 อาหารกลางวันและอาหารเสริม และใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาทำให้การจัดสรรง่ายขึ้น ตรวจสอบง่ายขึ้น

4 “ตามรายงาน เรื่องของกฎระเบียบการใช้เงินต่างๆ มีความซับซ้อนมาก ในการซื้อวัตถุดิบต่างๆ
5 ถ้าเราแก้ไขให้เหมาะสมควบคุมการกระจายอำนาจและมอบหมายอำนาจดูแลเรื่องอาหารกลางวันและนมโรงเรียน
6 นำเป็นตัวอย่างของการกระจายอำนาจไปสู่โรงเรียนชุมชนเป็นอย่างดี”

8 ข้อเสนอ

9 จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

10 มติที่ประชุม

11 ที่ประชุมรับทราบ

13 วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

14 ไม่มี เนื่องจากเป็นการประชุม ครั้งแรก

15 วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

16 ๓.๑ การสรุปความเห็นต่อกรณีรายงานของ **สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน** ที่ ผผ.๑๓/๓๖๙
17 ลว.๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตาม
18 หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กรณี การบริหารจัดการ
19 โครงการอาหารกลางวันเด็กตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

20 ด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐
21 มาตรา ๕๔ บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบ
22 การศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและรัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา
23 ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดย
24 ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย แต่
25 อย่างไรก็ตามการดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา
26 ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ ซึ่งหมายรวมถึงการจัดให้มีสิ่งจำเป็นใด ๆ เพื่อให้การศึกษาลุล่วงไปได้ โดยเฉพาะอย่าง
27 ยิงการจัดให้มีอาหารกลางวันระหว่างการศึกษารวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาหาร กลางวัน
28 ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รองรับเงินอุดหนุนทั่วไปด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน
29 ท้องถิ่นสำหรับโครงการอาหารกลางวัน รวมทั้งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
30 ประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งปัจจุบันการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันของประเทศไทยยังไม่สามารถ
31 ดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้รัฐจะพยายามระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อสนับสนุนอาหารกลางวันแก่เด็ก
32 นักเรียนระดับประถมและระดับก่อนประถมอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่ายังมีอีกหลายปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการ
33 โครงการอาหารกลางวันไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย
34 ประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันให้แก่สถานศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศ
35 ล่าช้า การละเลยไม่จัดให้มีนักโภชนาการชุมชนครบในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศไทย ค่าเฉลี่ยอาหารกลางวันใน
36 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลดลงต่ำกว่า ๒๐ บาท เนื่องจากงบประมาณอาหารกลางวันไม่ครอบคลุมถึง
37 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การนำวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

รายงานการประชุม

1 ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ มาใช้บังคับ แก่กรณีการใช้จ่ายเงิน
2 งบประมาณอุดหนุนอาหารกลางวันเด็กนักเรียนที่เกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท กับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
3 เกี่ยวกับเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันกรณีเงินเหลือจ่ายที่กระทรวงการคลังและสถานศึกษาหลายแห่งยึดถือ
4 ไม่สอดคล้องกับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือ ส่งผลต่อภาวะทางโภชนาการของเด็กนักเรียน ผู้ตรวจราชการ
5 แผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓๐(๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ประกอบ
6 มาตรา ๒๒(๓) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐
7 พิจารณาความถูกต้องของการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
8 ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่รัฐ

9 ทั้งนี้ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อ
10 กฎหมายพร้อมทั้งปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันแล้วมีความเห็นโดยสรุปว่า เพื่อให้การดำเนินการบริหาร
11 จัดการโครงการอาหารกลางวันเด็กสอดคล้องตามพระราชบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
12 ๒๕๖๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติของรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
13 ๒๕๖๐ เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนของประชาชน ตามมาตร ๒๒(๒)
14 ประกอบมาตรา ๓๒ และเสนอรายงานการแสวงหาข้อเท็จจริงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
15 ครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ พร้อมข้อเสนอแนะ เรื่องการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเด็ก ตาม
16 มาตรา ๒๒(๓) ประกอบมาตรา ๓๕ ดังต่อไปนี้

17 ๑. กรณีการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีประเภทเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุน 18 โครงการอาหารกลางวันให้แก่สถานศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศล่าช้า

19 ๑.๑ เสนอให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับ
20 กระทรวงศึกษาธิการ ในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการอาหารกลางวันและแสดงผลแบบ
21 ทันที (real time) เช่น เวลาการโอนงบประมาณโครงการอาหารกลางวัน (วันที่คณะกรรมการกระจายอำนาจ
22 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ประชุมรับทราบการจัดสรรงบประมาณและออกประกาศการจัดสรร
23 งบประมาณ วันที่ ก.ก.ถ ส่งเรื่องขอจัดสรรงบประมาณอาหารกลางวันไปยังกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
24 วันที่กรมปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินงบประมาณ) เป็นต้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณให้ทันก่อน
25 เวลาเปิดภาคเรียน อำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดความโปร่งใส และเป็นหนึ่งเดียว และให้
26 กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ
27 (NECTEC) ให้การสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยขอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ
28 ภายใน ๓๖๐ วัน

29 ๑.๒ เสนอให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นออกระเบียบกำหนดระยะเวลาการ
30 เบิกจ่ายเงินอุดหนุนสำหรับโครงการอาหารกลางวันให้แก่โรงเรียนภายใน ๗ วันทำการ ภายหลังจากที่ได้รับเอกสาร
31 ครบถ้วนถูกต้องแล้ว

32 ๒. กรณีการขาดนักโภชนาการชุมชนครบในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ

33 ๒.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนกรอบอัตรากำลังของท้องถิ่นในเบื้องต้น
34 จัดให้มีนักโภชนาการอย่างน้อยอำเภอละ ๒ คน ในช่วง ๒ ปีแรกในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
35 โคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙) และระยะต่อไปเพื่อเป็นอย่างน้อยตำบลละ ๑ คน ขึ้นตอนต่อไปจึงเทียบปริมาณนัก
36 โภชนาการตามจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่กำกับดูแล ทั้งในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
37 กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและโรงเรียนปริยัติธรรม ทั้งนี้ ให้รายงานผลทุก ๖
38 เดือน จนกว่าจะมีนักโภชนาการครบทุกท้องถิ่น

รายงานการประชุม

๒.๒ กรณีที่ไม่สามารถจัดจ้างไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วน
ท้องถิ่นจัดทำคู่มือและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มคุณวุฒิและงบประมาณตอบแทนพิเศษแก่ครูโภชนาการที่รับผิดชอบอาหาร
กลางวันและพี่เลี้ยงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงนักวิชาการสาธารณสุขหรือพยาบาลในโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบล (รพ.สต.) สำหรับพื้นที่ที่ยังไม่มีนักโภชนาการท้องถิ่น จัดให้มีการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน (อสม.) รวมทั้งฝึกอบรม ฝึกทักษะ คู่มือการทำงาน ที่สามารถเข้าถึงครอบครัวของนักเรียน

๒.๓ ให้กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้นักโภชนาการศูนย์อนามัย และนักโภชนาการ
โรงพยาบาลในพื้นที่ ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโดยมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีข้อกำหนดที่คำนึงถึง
อาหารท้องถิ่นตามวัฒนธรรม

๒.๔ ให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการจัดทำแผนกำลังคน
ร่วมกัน (ความต้องการกำลังคน การจัดสรรอัตรากำลัง งบประมาณด้านบุคลากร) ในการผลิตบัณฑิต แผนการ
พัฒนาบุคลากร และหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการชุมชนแบบครบวงจรเพื่อสุขภาพของเด็ก โดยการ
สนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาพ ในการเป็นตัวกลางประสานงานระหว่าง
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่มีการผลิตบัณฑิตใน
สาขาเกษตรศาสตร์ อาหารและโภชนาการ ให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๐ (แผน ๑๐ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๓)
เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนผู้จบหลักสูตรนักโภชนาการในระยะยาว

**๓. กรณีค่าเฉลี่ยอาหารกลางวันในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลดลงต่ำกว่า ๒๐
บาท เนื่องจากงบประมาณโครงการอาหารกลางวันไม่ครอบคลุมถึงเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา (โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา)**

๓.๑ เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการประสานขอความร่วมมือจากคณะกรรมการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นำรายได้ของ อปท. มาสมทบค่าอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน
มัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในโอกาสแรกก่อน และให้ทบทุนและตรวจสอบจำนวนเด็ก
นักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอีกครั้ง หากจำเป็นให้พิจารณาเสนอของบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือในปีอื่นๆ ตามขั้นตอนต่อไป

๓.๒ เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้โรงเรียนเสนอขอรับการสนับสนุน
งบประมาณกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา เฉพาะในส่วนที่เป็นดอกผลมาดำเนินการ
ของกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาจากสำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน
กระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๑๑(๒) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหาร
กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยส่งเสริมให้นักเรียนทำเกษตรในโรงเรียน แล้วนำผลผลิตทางการ
เกษตรมาสมทบกับค่าอาหารกลางวัน

**๔. กรณีการนำวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ตามพระราชบัญญัติการ
จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาบังคับใช้แก่กรณีการใช้เงินงบประมาณอุดหนุน
อาหารกลางวันเด็กนักเรียนที่เกินกว่า ๕๐๐,๐๐ บาท**

เสนอให้กระทรวงการคลังเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ ให้กำหนดข้อเสนอให้การจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา
และเด็กในระดับก่อนประถมศึกษาได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องถือปฏิบัติให้ต้องใช้วิธีประกวดราคา
อิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ตามข้อ ๓๑ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และเมื่อจัดทำข้อเสนอดังกล่าวแล้วให้รายงานสำนักงานตรวจการแผ่นดินทราบด้วย และ

รายงานการประชุม

1 ดำเนินการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาต่อไป ตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติการ
2 จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

3 **๕. หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันกรณีเงิน**
4 **เหลือจ่ายที่กระทรวงการคลังและสถานศึกษาหลายแห่งยึดถือ ไม่สอดคล้องกับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**
5 **ยึดถือ**

6 เสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบถึงปัญหากรณีหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับเงิน
7 เหลือจ่ายโครงการอาหารกลางวันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนที่ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันและ
8 พิจารณหาแนวทางแก้ไขโดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ โดยอาจนำระเบียบคณะกรรมการ
9 กรรมการบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน การ
10 เก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันใน
11 โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.๒๕๓๕ มาเป็นแนวทางที่กำหนดผู้รับผิดชอบอาหารกลางวันสามารถยืมเงินสดใช้จ่าย
12 ก่อนล่วงหน้าได้หนึ่งสัปดาห์ อันเป็นการกำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสมแล้ว

13 ข้อเสนอ

14 จึงขอให้ที่ประชุมทราบ และ เสนอข้อคิดเห็น

15 ข้อคิดเห็น

16 ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

17 ๑. เสนอให้คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน
18 จัดตั้งผู้แทนเพื่อไปหารือกับกระทรวงมหาดไทยเรื่องนักโภชนาการ และเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหาร
19 จัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนเพื่อพิจารณาครั้งถัดไป

20 ๒. เสนอระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งเอกสารและขั้นตอนใน
21 การดำเนินการให้ตรงกับระเบียบ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้ตรวจสอบจากทุกหน่วย เข้าใจในวิธีเดียวกัน โรงเรียน
22 จะได้ลดภาระในการปฏิบัติงาน มีเวลาในการทำงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

23 ๓. ควรแก้ไขระเบียบฯที่กำหนดให้โรงเรียนต้องส่งคืนเงินอุดหนุนค่าอาหารกลางวันที่เหลือจ่ายให้
24 อปท. โดยออกระเบียบใหม่ให้โรงเรียนสามารถนำเงินดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพอาหารกลางวันที
25 ปลอดภัยได้สารอาหารครบถ้วนมากขึ้น และใช้เป็นค่าอาหารเช้าแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และจัดซื้อวัสดุงานบ้านงาน
26 ครัว เป็นต้น

27 ๔. ควรจัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันให้แก่แก่นักเรียนมัธยมขยายโอกาสด้วย
28 เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ควรได้รับการดูแลเรื่องอาหารตามหลักโภชนาการครบทุกคน

29 ๕. ควรตั้งคณะทำงานในการดำเนินงานในแต่ละส่วนงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้านอาหาร
30 และโภชนาการแก่นักเรียนทุกคน

31

32 มติที่ประชุม

33 ที่ประชุมรับทราบและเห็นควรตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อ
34 การดำเนินงานภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

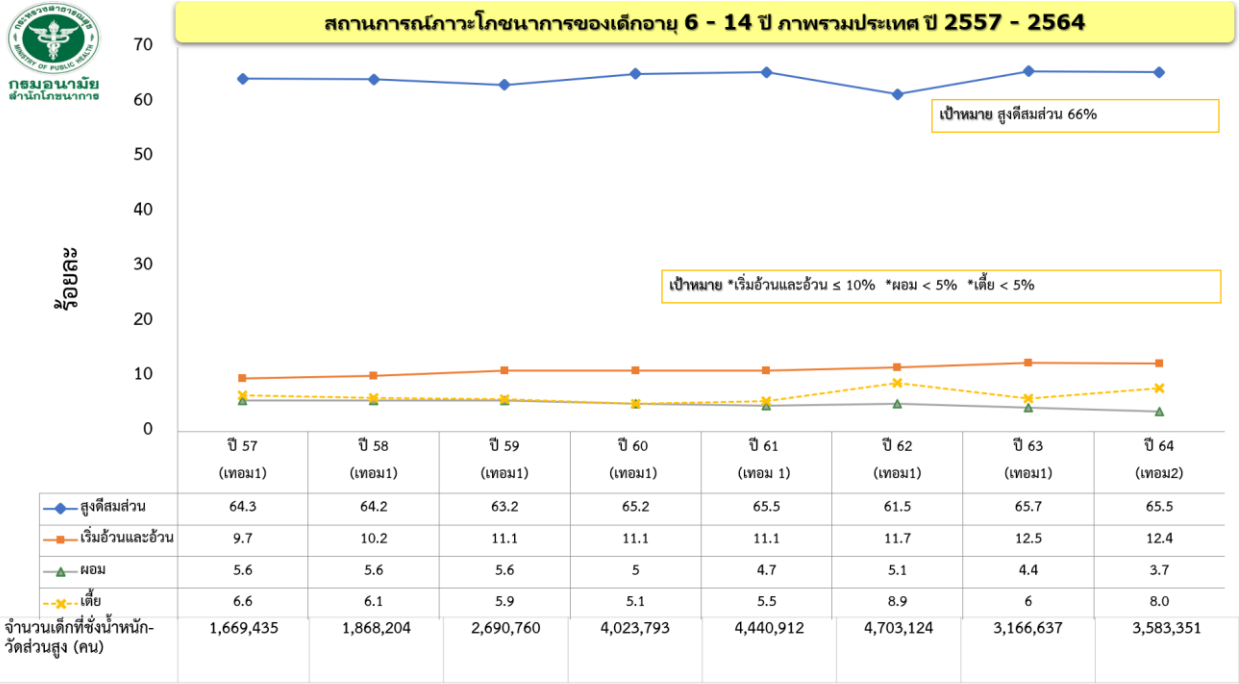
35

รายงานการประชุม

1 วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

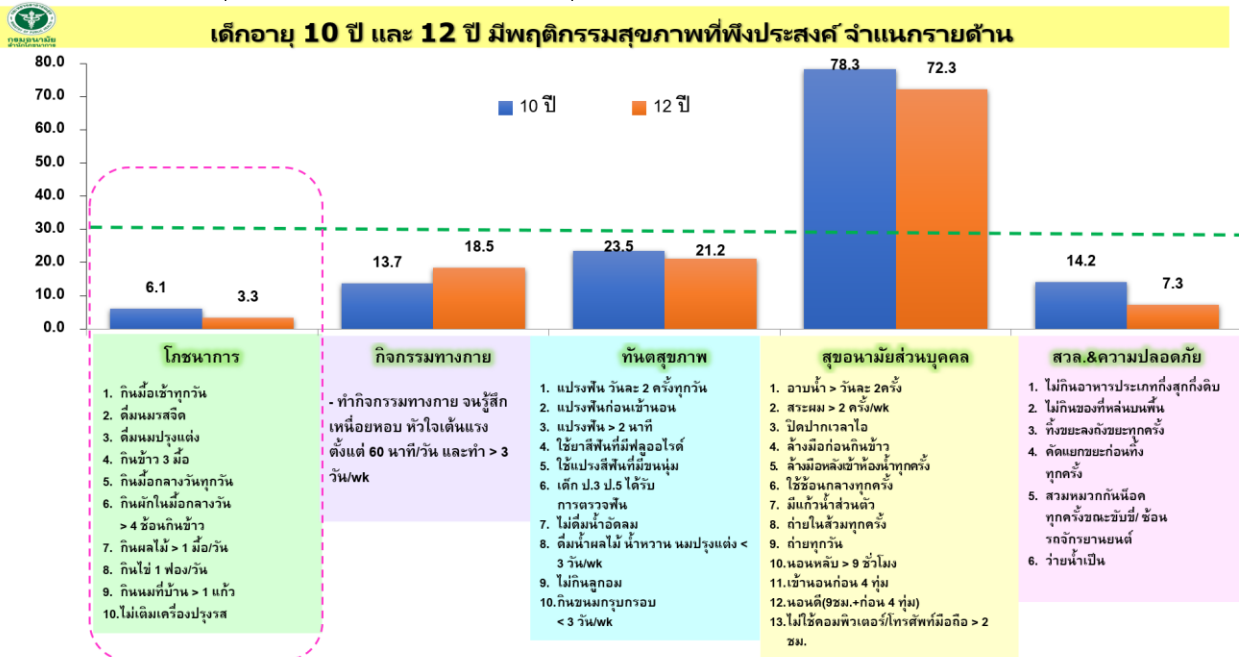
2 ๔.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนจาก
3 ข้อคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน เมื่อ
4 ปี ๒๕๖๒

5 สถานการณ์ภาวะโภชนาการและพฤติกรรมสุขภาพเด็กวัยเรียน พบว่าเด็กอายุระหว่าง ๖ – ๑๔ ปี

ที่มา : ระบบรายงาน HDC ปี 2557-2563 ภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา / ปี 2564 ภาคเรียนที่ 2 ข้อมูล ณ 15 มี.ค.64

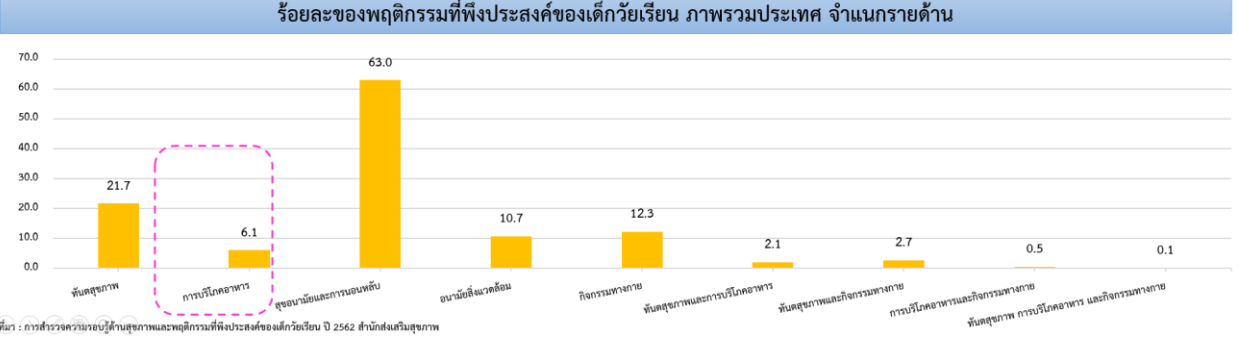
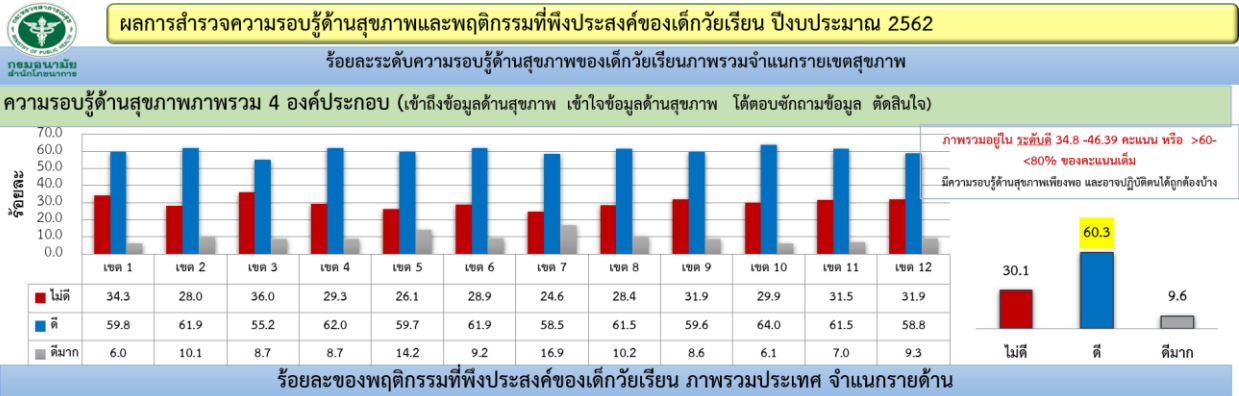
6 เด็กอายุ ๑๐ ปี และ ๑๒ ปี มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ จำแนกรายด้าน

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเด็ก อายุ 10 ปี และอายุ 12 ปี กลุ่มวัยเรียน กรมอนามัย ปี 2560

รายงานการประชุม

1 ผลการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยเรียน
 2 ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

3 การพัฒนาคุณภาพอาหารกลางวันในโรงเรียน

รายงานการประชุม

- 1
2 ผลการสอบถาม ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานตามกรอบการพัฒนาคุณภาพอาหาร
3 กลางวันในโรงเรียน
4 มีหน่วยงานตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๕๔ หน่วยงาน แบ่งเป็น
5 ➤ ระดับส่วนกลาง ๙ หน่วยงาน
6 ➤ ระดับท้องถิ่น
7 • องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔ จังหวัด
8 • องค์การบริหารส่วนตำบล ๓๒ ตำบล
9 • เทศบาล ๗๑ แห่ง
10 • กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน : ตชด. ๔๐ แห่ง
11 ➤ ระดับโรงเรียน ๑๙๘ แห่ง

12 ปัญหา/อุปสรรค

13 นโยบาย

- 14 ➤ ระบบการจัดสรรงบประมาณล่าช้าในบางพื้นที่
15 ➤ ค่าอาหารกลางวันต่อหัวไม่เพียงพอ
16 ➤ ไม่เชื่อมโยงกับโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
17 ➤ ขาดกลไกการขับเคลื่อนเชิงระบบที่ต่อเนื่อง

18 บุคลากร

- 19 ➤ บุคลากรในโรงเรียน
20 ■ ไม่เพียงพอ
21 ■ โยกย้ายบ่อย
22 ■ ขาดความรู้
23 ○ โภชนาการ / การตักอาหารตามภาวะโภชนาการ
24 ○ การใช้โปรแกรม TSL
25 ○ สุขภาพอาหารและอาหารปลอดภัย
26 ○ การจัดการเกษตรเพื่อโครงการอาหารกลางวัน
27 ○ ระบบ e-bidding / ระเบียบพัสดุการจัดซื้อจัดจ้าง

28 ➤ แม่ครัว

- 29 ■ ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี
30 ■ ขาดความรู้
31 ■ ไม่ให้ความร่วมมือ/ปฏิบัติ

32 ➤ ร้านค้า

- 33 ■ ไม่ให้ความร่วมมือ/จำหน่ายขนมกรุบกรอบ เครื่องดื่มรสหวาน

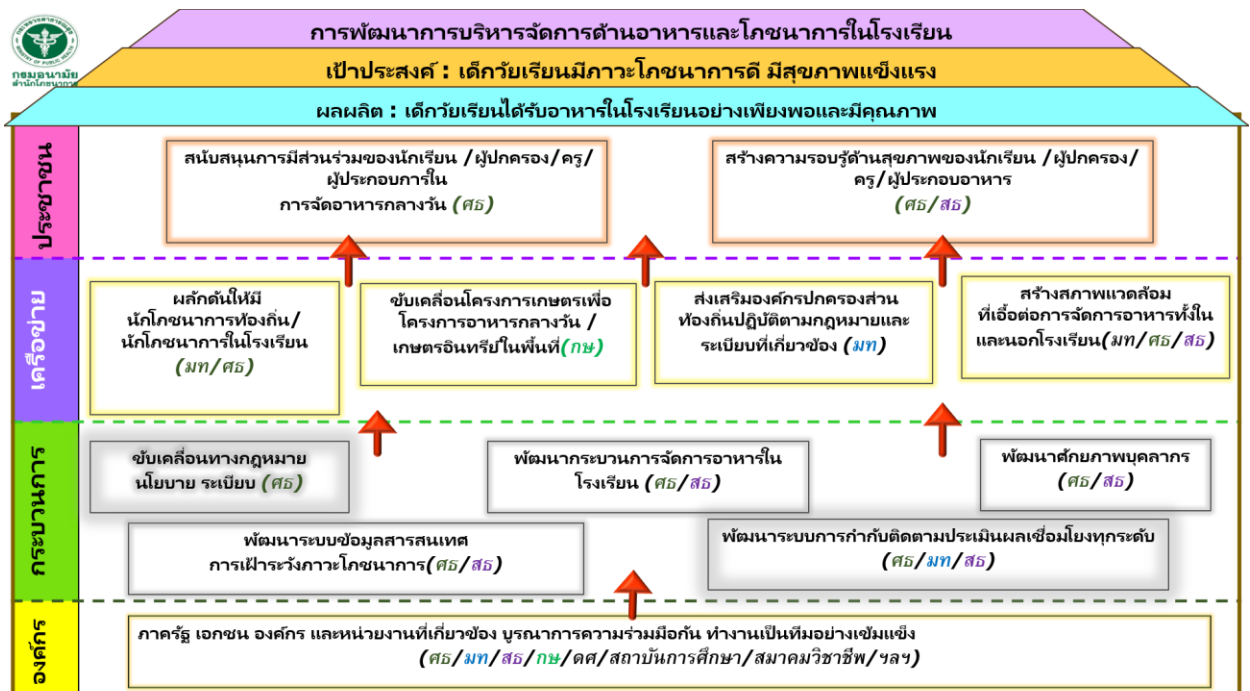
34 ➤ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาใส่ใจที่เพียงพอ

35 การจัดซื้อ/จัดจ้าง

- 36 ➤ ระบบ e-bidding ที่ต้องประมูลราคาต่ำสุด
37 ➤ ร้านค้าที่ประมูลไม่มีคุณภาพ

รายงานการประชุม

- 1 โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและการเรียนรู้
- 2 ➢ พื้นที่จำกัด
- 3 ➢ ผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- 4 โรงเรียน โรงอาหาร ร้านค้า อุปกรณ์ วัสดุดิบ การเตรียม-ปรุง-ประกอบ
- 5 ➢ ไม่ผ่านเกณฑ์สุขาภิบาลอาหารและอาหารปลอดภัย เช่น โรงอาหาร ไม่เพียงพอ คับแคบ เปิด
- 6 โถง สถานที่ปรุงประกอบอาหารไม่เป็นสัดส่วน
- 7 การกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพอาหารและคืนข้อมูลเพื่อการพัฒนางาน
- 8 ➢ ขาดความต่อเนื่องในทางปฏิบัติ
- 9 ➢ ขาดความชัดเจนในระบบกำกับติดตาม และการนำข้อมูลมาพัฒนางาน
- 10 พฤติกรรมการกินของนักเรียน
- 11 ➢ ขาดความรอบรู้พฤติกรรมสุขภาพ
- 12 ภาวะโภชนาการนักเรียน
- 13 ➢ การจัดการปัญหาทุพโภชนาการ
- 14 ➢ อุปกรณ์ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และ วิธีการไม่ได้มาตรฐาน
- 15 การพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

ที่มา : สหภาพประชาคมและคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน ฉบับที่ 1/2562 วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2562

- 16
- 17 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- 18 ๑. บุคลากร
- 19 • ควรให้ขวัญและกำลังใจกับบุคลากรที่รับผิดชอบงานโภชนาการ
- 20 • บุคลากรสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงานโภชนาการใน
- 21 โรงเรียน
- 22 • ผู้ปรุงประกอบอาหารหรือครัวกลางที่รับผิดชอบต้องมี/ได้มาตรฐาน

รายงานการประชุม

๒. การตรวจสอบ
 - กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบด้านบริหารจัดการงบประมาณให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - ควรตรวจ ๓ อย่าง ได้แก่ ๑) คุณค่าทางอาหาร ๒) การจัดซื้ออาหาร และ ๓) ลักษณะและสัดส่วนของอาหารตามมาตรฐาน
๓. งบประมาณ
 - ทหาวิธีการในการขอจัดสรรงบประมาณให้สะดวกยิ่งขึ้น
 - ทบทวนการจัดสรรงบประมาณรายหัว เช่น รร.<๕๐ คน = ๒๕ บาท / รร.>๑๐๐ คน = ๑๘ บาท
 - ให้รัฐบาลจัดสรรจ้างครุคหกรรม/ครูอนามัย/ครูพยาบาล
๔. การใช้โปรแกรม Thai School Lunch
 - เจ้าหน้าที่ในแต่ละสังกัดยังไม่เข้าใจในการใช้โปรแกรม
 - การคุณภาพการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน พื้นที่จะสามารถเข้าดูได้อย่างไร เช่น รพสต.
๕. อื่นๆ
 - ให้นำกรอบการพัฒนาไปสู่งการทำให้เป็นรูปธรรม
 - ควรมีการศึกษาเรื่องกฎหมายของอาหารกลางวันเพิ่มเติม ครอบคลุมในส่วนของอำนาจหน้าที่ของการบริหารจัดการ การติดตามหรือไม่
 - ให้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน : ระบบการบริหารจัดการอาหารกลางวัน กฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และบุคลากร เพื่อสรุปทำแผนปฏิบัติงานต่อไป

๔.๑.๑ ถอดบทเรียนผลสำเร็จการดำเนินงานในโครงการเด็กไทยแก้มใส เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียนอย่างครบวงจร

การดำเนินงาน เป็นการขยายผลต่อยอดโดยยึดหลักการตามแนวทางโครงการเด็กไทยแก้มใส ซึ่งเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ ตามรอยพระยุคลบาท สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ

รายงานการประชุม

1 รัตน์ราชสุตา ฯ สยามบรมราชกุมารี เจ้าฟ้านักโภชนาการ ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอาหาร
2 โภชนาการและสุขภาพเด็กในโรงเรียนอย่างครบวงจร ประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบ

3 สถานการณ์ด้านสุขภาพของเด็กวัยเรียน ในปีแรก ภาวะเริ่มอ้วนของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้า
4 ร่วมโครงการเด็กไทยแก้มใส น้อยกว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนไม่ได้เข้าร่วมโครงการถึง ร้อยละ ๑๙.๒๐
5 (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙) ภายหลังการเข้าร่วมโครงการ ๕ ปี นักเรียนในโรงเรียนศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเด็กไทยแก้มใส มี
6 โอกาสเริ่มอ้วน(Overweight) ลดลง ร้อยละ ๒๒ มีโอกาสเป็นโรคอ้วน (Obesity) ลดลงร้อยละ ๒๕ และ มีค่า
7 ดัชนีมวลกายลดลง ๐.๑๙๑ กิโลกรัม/ตารางเมตร

8 ในช่วงระหว่าง ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ พบว่า ภาวะทุพโภชนาการในภาพรวมของนักเรียนระดับอนุบาล
9 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถควบคุมให้อยู่ ไม่เกินเกณฑ์ ตามตัวชี้วัดของแผนอาหารเพื่อสุขภาพ ๑๐ ปี คือ

ภาวะเริ่มอ้วน+อ้วน	ไม่เกินร้อยละ ๑๐
ภาวะผอม	มีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ ๔.๕๔ เหลือร้อยละ ๒.๕๕
ภาวะเตี้ย	มีความเคลื่อนไหวเล็กน้อย

10 ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน พบว่า ได้เกิดจุดเปลี่ยนของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร
11 สถานศึกษา คณะครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน เกษตรกร มีความตระหนักถึงปัญหาของ
12 สภาพแวดล้อมที่ ส่งผลต่อภาวะโภชนาการของนักเรียน และปัญหาการจัดการอาหารและโภชนาการของโรงเรียน
13 โดยอาศัยปัจจัยกระบวนการบริหารจัดการภายในโรงเรียนในการดำเนินงาน ได้แก่

- 14 ๑. การกำหนดนโยบายและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- 15 ๒. การบรรจุเป็นแผนงานของโรงเรียน
- 16 ๓. การจัดการอาหารและโภชนาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับปัญหาด้านโภชนาการหรือ
17 พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน

18 ผลความสำเร็จของการดำเนินงาน คือการสร้างตระหนักในเรื่องภาวะโภชนาการของ
19 นักเรียนในโครงการเด็กไทยแก้มใส ส่งผลให้ผู้บริหารและคณะครูจากหลายโรงเรียนเห็นตรงกันว่าเป็นประโยชน์
20 อย่างยิ่งในการเข้าร่วมโครงการ คือ เกิดความตื่นตัวมากขึ้นในกลุ่มครู นักเรียน ซึ่งทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้
21 อย่างราบรื่น

22 ๔.๑.๒ ข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการติดตามและประเมินภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียน

23 ปัจจัยแวดล้อมในและรอบรั้วโรงเรียน สถานการณ์สภาพแวดล้อมด้านอาหารและโภชนาการใน
24 โรงเรียน เปรียบเทียบ ปี ๒๕๖๓ กับ ปี ๒๕๕๗

ผลการสำรวจที่พบว่า เพิ่มขึ้น	ผลการสำรวจที่พบว่า ลดลง	ผลการสำรวจที่พบว่า คงเดิม
+ ร้อยละของโรงเรียนที่ จัด อาหารกลางวันฟรี	- ร้อยละของโรงเรียนปลอด น้ำอัดลมที่ยังคงขายน้ำอัดลมอยู่	+ ร้อยละของโรงเรียนที่มีผู้รับผิดชอบ จัดการอาหารกลางวันสำเร็จการศึกษา/ ผ่านการอบรมหลักสูตรตามโภชนาการ พื้นฐาน

รายงานการประชุม

+ ร้อยละของโรงเรียนที่ใช้ Thai School Lunch Program	- ร้อยละของโรงเรียนที่มีบริษัทเอกชนเข้ามาทำการตลาดอาหารอย่างน้อย ๑ ครั้งใน ๑ ปี	- โรงเรียนขนาดกลางและใหญ่ มีความชุกของการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในโรงเรียนและประตูโรงเรียนไปถึงรอบรั้วโรงเรียนมากที่สุด
+ ร้อยละของโรงเรียนที่เห็นว่างบประมาณค่าอาหารกลางวันเพียงพอ		- ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่มีการทำการตลาดในโรงเรียนมากที่สุดคือ ไอศกรีม
+ ร้อยละของการดำเนินมาตรการปลอดภัยในกิจกรรมทางกาย		- รูปแบบการทำการตลาดในอาหารทุกประเภทที่นิยมมากที่สุดคือ CSR
- ร้อยละของโรงเรียนที่มีการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มรอบรั้วโรงเรียน และหน้าประตูโรงเรียน		- ลูกชิ้นทอด ลูกชิ้นนึ่ง ไส้กรอกหมู ทอดไก่ ขนมกรุบกรอบประเภทแป้ง เวเฟอร์ สำหรับทอดกรอบ บิสกิต ไอศกรีม ถูกจำหน่ายในโรงเรียนมากที่สุด

1. หมายเหตุ : เครื่องหมาย + หมายถึง สิ่งที่มีผลดีต่อสุขภาพ
2. - หมายถึง สิ่งที่มีผลเสียต่อสุขภาพ
3. ที่มา: ปฏิญญา ศรีใส, ไศภิต นาสืบ. การสำรวจสภาพแวดล้อมทางด้านอาหารและการจัดการอาหารในโรงเรียนและรอบรั้วโรงเรียน ภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง. นนทบุรี: แผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ. สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ ๒๕๖๓.
6. การถอดบทเรียนความสำเร็จเพื่อขยายผลของโรงเรียนที่มีโครงการเกี่ยวข้องกับการจัดการ
7. อาหารและโภชนาการในโรงเรียน

รายงานการประชุม

1 ช่องว่างของนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน จากการศึกษาพบช่องว่างสำคัญ
2 ๔ ประการ ได้แก่

3 ๑) ความสำคัญของนโยบาย: ขาดการให้ความสำคัญในระดับนโยบายในการจัดการอาหาร
4 และโภชนาการในโรงเรียนแบบองค์รวมในระดับประเทศ และการทำงานแยกส่วนกัน

5 ๒) ความครอบคลุม: โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนยังไม่ครอบคลุมนักเรียนทุกคนที่มี
6 สิทธิ (นักเรียนสังกัด สช. หรือ กศน.)

7 ๓) การขยายผล: ขาดเครื่องมือในการขยายผลโครงการสร้างสุขภาพให้ครอบคลุมทุกโรงเรียน

8 ๔) เครื่องมือทางกฎหมายยังขาดความชัดเจน: โดยเฉพาะการควบคุมการจำหน่ายอาหารไม่ดี
9 ต่อสุขภาพและการตลาดของอุตสาหกรรมที่ยังขาดแนวทางการนำไปบังคับใช้ในโรงเรียนและการติดตาม
10 ประเมินผลที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ นโยบายยังขาดสภาพบังคับ ขาดความครอบคลุมโรงเรียนนอกสังกัด
11 กระทรวงศึกษา และยังขาดการครอบคลุมการตลาดอาหารรอบรั้วโรงเรียน

12 การติดตามและประเมินภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียน

13 ๑) การจัดการน้ำหนัก เพื่อลดค่าดัชนีมวลกายต่ออายุ และลดหรือป้องกันโรคและ
14 ภาวะแทรกซ้อนที่จากโรคอ้วน เป็นอีกหนึ่งแนวทางในการป้องกันโรคอ้วนในกลุ่มเด็ก ในระดับบุคคล

15 ๒) หลักฐานทางวิชาการ กล่าวว่า การติดตามด้านพฤติกรรมการบริโภค การออกกำลังกาย
16 และภาวะโภชนาการด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับน้ำหนักตัวที่ลดลง โดยหากมีการติดตามอย่างสม่ำเสมอจะ
17 ส่งผลให้น้ำหนักลงได้มากขึ้น

18 ระบบข้อมูลด้านภาวะโภชนาการและสุขภาพเด็กในประเทศไทย

- 19 ● กระทรวงศึกษาธิการ
 - 20 ○ ระบบการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในระบบ DMC (Data Management
 - 21 Center)
- 22 ● กระทรวงสาธารณสุข
 - 23 ○ ระบบฐานข้อมูล HDC (Health Data Center)
- 24 ● โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
 - 25 ○ ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาท้องถิ่น

26 ช่องว่างของการดำเนินงาน

- 27 ● มาตรฐานและความแม่นยำของเครื่องชั่งน้ำหนัก และเครื่องวัดส่วนสูง
- 28 ● จำนวนครั้งและรอบระยะเวลาการวัด-ชั่งน้ำหนักและส่วนสูงของนักเรียน ที่แตกต่างกันของ
- 29 ระบบการเก็บข้อมูล
- 30 ● ไม่มีระบบในการเฝ้าระวังและติดตามเรื่องภาวะโภชนาการของนักเรียนที่ครอบคลุม
- 31 โรงเรียนทุกสังกัด
- 32 ● ปัญหาภาระงานที่ซ้ำซ้อนของผู้กรอกข้อมูล และการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานที่
- 33 เก็บข้อมูลด้านภาวะโภชนาการและสุขภาพ

- ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลกับผู้ปกครอง โรงเรียน และสถานพยาบาล เพื่อประโยชน์ในการใช้ข้อมูลอย่างสูงสุด
- ขาดหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดการและดูแลระบบเฝ้าระวังและติดตามในเรื่องของภาวะโภชนาการของนักเรียน

ของวงเครื่องมือนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนของประเทศไทย

การส่งเสริมอาหารและโภชนาการที่ดีแก่เด็กในโรงเรียนเป็นประเด็นที่ให้ความสำคัญอย่างมากในระดับนานาชาติโดยองค์กรระดับนานาชาติต่างๆได้จัดทำกรอบการดำเนินงานด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนมากมาย แต่ยังคงขาดการรวบรวมและสังเคราะห์ ในส่วนของประเทศไทยมีการดำเนินงานด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนมาอย่างยาวนาน นับตั้งแต่การริเริ่มโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ หรือการตรากฎหมายพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือการจัดทำโครงการต่างส่งเสริมอาหารและโภชนาการในโรงเรียนต่าง ๆ มากมาย ซึ่งเครื่องมือนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ยังขาดการรวบรวมและสังเคราะห์เป็นชุดความรู้ที่เป็นรูปธรรมเช่นเดียวกัน ดังนั้น การศึกษารวบรวมและสังเคราะห์กรอบนโยบายของต่างประเทศและเครื่องมือนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ *อันนำไปสู่การค้นพบช่องว่างของเครื่องมือทางนโยบายซึ่งสำคัญต่อการพัฒนานโยบายและเครื่องมือทางนโยบายด้านอาหารและโภชนาการที่ดีในโรงเรียนของประเทศไทยในอนาคต* การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาของวงเครื่องมือทางนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนของประเทศไทย โดยประกอบด้วยวัตถุประสงค์ย่อย ได้แก่ ๑) เพื่อทบทวนและสังเคราะห์กรอบนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนระหว่างประเทศ ๒) เพื่อทบทวนและวิเคราะห์ของวงของเครื่องมือนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนของประเทศไทย โดยการศึกษาจะใช้วิธีการทบทวนจากเอกสาร (Literature review) เป็นหลัก และมีการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-debt interview) เพิ่มเติม

ผลการสังเคราะห์กรอบนโยบายระหว่างประเทศด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนพบว่าประกอบด้วย ๗ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ๑) ดานนโยบายกลไกสนับสนุนและการบริหารจัดการที่ดีซึ่งจะแยกย่อยเป็นนโยบายระดับรัฐ นโยบายระดับโรงเรียน กลไกสนับสนุนและจูงใจ การบริหารจัดการที่ดี การเฝ้าระวังและติดตามประเมินผล ๒) ด้านอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการสำหรับนักเรียน ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดมื้ออาหารฟรีสำหรับนักเรียน ความปลอดภัยและคุณภาพของอาหาร มาตรฐานโภชนาการ กระบวนการประกอบอาหาร ๓) ด้านระบบการจัดซื้อจัดหาอาหารโรงเรียนกับระบบห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงกับการเกษตรในชุมชน ๔) ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและรอบบริเวณโรงเรียน ซึ่งเน้นการควบคุมจุดจำหน่ายและการตลาดของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่ดีต่อสุขภาพ ๕) ด้านการเรียนการสอนด้านอาหารและโภชนาการ ๖) การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และ ๗) ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนที่พัฒนาโดยสำนักโภชนาการ กรมอนามัย โดยข้อเสนอแนะที่องค์การระหว่างประเทศแนะนำมากที่สุด ได้แก่ การจัดให้มีมื้ออาหารฟรีสำหรับเด็กนักเรียนในโรงเรียน การกำหนดมาตรฐานโภชนาการในอาหารสำหรับเด็กในโรงเรียน การมีมาตรการควบคุมการโฆษณาและการตลาดอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพของนักเรียน และการมีหลักสูตรการศึกษาด้านอาหารและโภชนาการแก่นักเรียน

ผลการทบทวนเครื่องมือนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนของประเทศไทยพบว่า โดยกฎหมายและหลักการทั่วไป รัฐให้ความสำคัญกับการสร้างสิ่งแวดล้อมทางอาหารและส่งเสริมโภชนาการที่ดีสำหรับประชาชนไทยทุกกลุ่มวัยเป็นหลักสำคัญ เช่น การออกกฎหมายห้ามจำหน่ายอาหารไม่ปลอดภัย การ

รายงานการประชุม

1 กำหนดมาตรฐานน้ำสะอาดสำหรับบริโภค การกำหนดมาตรฐานเกลือบริโภค การออกกฎหมายห้ามผลิต นำเข้า
2 หรือจำหน่ายไขมันทรานส์ รวมถึงมีการกำหนดเกณฑ์ปริมาณสารอาหารคนไทยควรได้รับในแต่ละวันเพื่อส่งเสริม
3 ให้ประชาชนรับประทานอาหารให้ได้ครบถ้วนตามหลักโภชนาการ นอกจากนี้ รัฐยังให้ความสำคัญกับการปกป้อง
4 คุ้มครองสิทธิเด็กในการเข้าถึงอาหารที่เพียงพอและถูกสุขลักษณะอีกด้วย

5 ในเชิงนโยบาย ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านมื้ออาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นอย่างมาก
6 ในขณะที่มิติด้านอื่น ๆ ได้ถูกสอดแทรกไปตามยุทธศาสตร์ชาติต่าง ๆ มากมาย อาทิ กรอบยุทธศาสตร์การจัดการ
7 ด้านอาหารของประเทศไทย หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ เป็นต้น

8 สำหรับเครื่องมือนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนพบว่ามีลักษณะเป็นโครงการ
9 ของรัฐเป็นส่วนใหญ่ ทั้งโครงการในระดับรัฐบาลและโครงการหน่วยงานรัฐ (ระดับกระทรวง (กรม) ตามบทบาทหน
10 าทที่ของตนเอง) โดยโครงการของรัฐบาลที่สำคัญ ได้แก่ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน (ริเริ่มพ.ศ.๒๕๔๕) และ
11 โครงการอาหารเสริม (นม) ในโรงเรียน (ริเริ่มพ.ศ.๒๕๓๕) นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำโครงการต่าง ๆ
12 มากมายเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน อาทิ โครงการโรงเรียน
13 ส่งเสริมสุขภาพ (กระทรวงสาธารณสุข) ที่กำหนดมาตรฐานการรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ทอง
14 เงิน และทองแดง โครงการโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี(กระทรวงศึกษาธิการ) ซึ่งมีการคัดเลือก
15 โรงเรียนต้นแบบการส่งเสริมสุขภาพของเด็กนักเรียน และ โครงการเด็กไทยแก้มใส (สสส.) ที่พยายามพัฒนา
16 รูปแบบการจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนที่ดีและยั่งยืน (Best Practice Model) เป็นแบบอย่างใน
17 การขยายผลทั่วประเทศ โดยโครงการเหล่านี้มีแนวทางในการดำเนินงานแบบองค์รวมครบวงจร ตามกรอบนโยบาย
18 ระหว่างด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนที่องค์การระหว่างประเทศแนะนำ นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือนโยบาย
19 อื่น ๆ ที่สำคัญ อาทิ มาตรการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการให้โรงเรียนหลีกเลี่ยงการจํา
20 หน่ายอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ รวมถึงห้ามมีกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทุกประเภทในโรงเรียน ซึ่งมาตรการดังกล่าว
21 ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมทางอาหารและป้องกันอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพในโรงเรียน
22 ของประเทศไทย การพัฒนาโปรแกรม Thai School Lunch เพื่อสนับสนุนการจัดการอาหารกลางวันในโรงเรียน หรือ
23 Kiddiary application ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลภาวะโภชนาการของเด็กระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง
24 และโรงพยาบาล เป็นต้น

25 เครื่องมือนโยบายด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียนในปัจจุบันยังมีช่องว่างที่สำคัญ ๔
26 ประการ ได้แก่ ๑) ประเทศไทยขาดการให้ความสำคัญในระดับนโยบายในการจัดการอาหารและโภชนาการใน
27 โรงเรียนแบบองค์รวม และทำงานแยกส่วนกัน ๒) โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนยังขาดความครอบคลุม
28 นักเรียนทุกคนที่มีสิทธิ โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมภาคเอกชน และ
29 นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ๓) ขาดเครื่องมือในการขยายผลโครงการสร้งสุขภาพให้
30 ครอบคลุมทุกโรงเรียน และ ๔) เครื่องมือทางกฎหมายด้านการควบคุมการจำหน่ายและการตลาดอาหารไม่ดีต่อสุ
31 ภายังขาดความชัดเจนในการนำไปบังคับใช้ของโรงเรียนและขาดกลไกการติดตามประเมินผลที่เป็นรูปธรรม
32 นอกจากนี้ ยังขาดความครอบคลุมโรงเรียนทุกสังกัด

33 ขอเสนอแนะเชิงนโยบาย

34 ๑. ขับเคลื่อนการพัฒนาสุขภาพและโภชนาการเด็กวัยเรียนเป็นวาระแห่งชาติ

35 ๒. มีการบูรณาการนโยบายงานส่งเสริมสุขภาพและโภชนาการเด็กอย่างครอบคลุม ทั้ง
36 งบประมาณ และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

รายงานการประชุม

1 ประเมินนโยบาย (monitoring and evaluation) ๔) ความร่วมมือจากหลายภาคส่วน (multisectoral
2 collaboration) และ ๕) ความเชื่อมโยงนโยบาย (coherence) ซึ่งผลการประเมินโดยใช้เกณฑ์เหล่านี้พบว่า โดย
3 ภาพรวม จากข้อเสนอแนะ ๕๕ ประเด็นย่อย ที่มีการดำเนินการอยู่ ภาครัฐดำเนินการได้ดี ๗ ประเด็นย่อย และมี
4 ๒๔ ประเด็นย่อย ที่ดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับต่ำอีก ๒๔ ประเด็นย่อย ซึ่งจากผลการ
5 ประเมินสะท้อนให้เห็นช่องว่างสำคัญของการดำเนินงานของรัฐ ได้แก่ การขาดกลไกการติดตามประเมินผลการ
6 ดำเนินงานนโยบาย/มาตรการ และการขาดกลไกกลางเชื่อมประสานการดำเนินงานให้เกิดความสอดคล้องของการ
7 ดำเนินงานของหน่วยงานภายในภาคส่วนเดียวกันเอง หรือ ระหว่างภาคส่วน

8 จากข้อค้นพบการศึกษานี้ ได้นำมาสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ๑๐ ข้อ แบ่งเป็น
9 เชิงกลไก ๕ ข้อ และเชิงประเด็น ๕ ข้อ ดังนี้

10 ข้อเสนอแนะเชิงกลไก

11 ๑) รัฐมอบหมายหรือจัดตั้งตัวกลางประสานติดตามภาพรวมการดำเนินงาน และเป็นพื้นที่ทำงานร่วมกัน
12 เช่น NCD Alliance

13 ๒) รัฐสั่งให้ทุกหน่วยงานร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทำการติดตามและประเมินรายนโยบาย/โครงการ
14 อย่างเป็นระบบ ทั้ง process, output และ outcome รวมทั้งให้มีการรายงานผลให้ผู้ปฏิบัติทราบด้วย

15 ๓) รัฐผลักดันให้เกิดนโยบายในภาค non-health มากขึ้น เช่น ภาคการค้า ความมั่นคงของมนุษย์ การ
16 พัฒนา สังคม การเงินการคลัง และเกษตรกรรม เพราะเป็นภาคส่วนที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับตัวกำหนดทาง
17 สังคม (social determinants) ซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่อการจัดการภาวะเริ่มอ้วนและโรคอ้วนของเด็กไทยอย่างมาก

18 ๔) รัฐเพิ่มความร่วมมือกับกลุ่มธุรกิจ เน้นผู้ผลิตอาหาร/สร้างสภาพแวดล้อมทางอาหารที่ดีต่อสุขภาพ

19 ๕) รัฐเพิ่มความเป็นผู้นำ ผลักดันให้ประเด็นโรคอ้วนเป็นนโยบายสาธารณะ/เป้าหมายและตัวชี้วัด
20 ระดับชาติ เช่น บรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

21 ข้อเสนอแนะเชิงประเด็น

22 ๑) รัฐเร่งผลักดันนโยบาย good practices เช่น นโยบายควบคุมการทำตลาดอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ
23 ในเด็ก ที่ผ่านทั้งช่องทาง offline และ online และนโยบายด้านอาหารศึกษา (food education)

24 ๒) รัฐให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับบูรณนโยบายกลุ่มที่มีผลการประเมินในระดับ ‘ปานกลาง’ และ ‘ต่ำ’ เช่น
25 มาตรการจัดการคุณภาพอาหารในโรงเรียน มาตรการจัดการสภาพแวดล้อมทางอาหาร และมาตรการติดตาม
26 ฝ้าระวังอิทธิพลจากการโฆษณา

27 ๓) รัฐผลักดันต่อเนื่องกลุ่มที่มีผลการประเมินในระดับ ‘สูง’ เช่น การควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหาร
28 สำหรับทารกและเด็กเล็กครอบคลุมผลิตภัณฑ์การออกฉลากโภชนาการหน้าบรรจุภัณฑ์ และมาตรการเก็บภาษีใน
29 เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ที่เติมน้ำตาล

30 ๔) รัฐพิจารณาขับเคลื่อนมาตรการเชิง AI/digital-based actions เช่น ดูรณศึกษาการใช้มาตรการ
31 Lark Weight Loss Health Coach AI app และ Child Health Improvement through Computer
32 Automation ของ US CDC

33 ๕) สนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรม เน้นเชื่อมโยงกับการนำไปใช้/การขยายผลนโยบายที่ทำอยู่ และสร้าง
34 ความรู้ที่เน้น social determinants ให้มากขึ้น

35 ขยายผลโครงการ “เด็กไทยแถมใส” เพื่อลดอ้วนในเด็กไทยอย่างยั่งยืน

36 ปัญหาเริ่มอ้วนและโรคอ้วนในเด็กเป็นประเด็นสำคัญทางสุขภาพ ที่จะนำไปสู่ความเสี่ยงในการเกิดโรค
37 เรื้อรัง อาทิ เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ และหลอดเลือดในอนาคต ราว ๕๐% ของเด็กที่เป็นโรคอ้วน จะโตไป
38 เป็นผู้ใหญ่อ้วนและมีโรคเรื้อรัง¹ เกิดเป็นภาระทั้งทางด้านสาธารณสุขและเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต

รายงานการประชุม

1 โครงการเด็กไทยแก้มใสเป็นโครงการมุ่งพัฒนาภาวะโภชนาการของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า โครงการ
2 เด็กไทยแก้มใสสามารถจัดการปัญหาภาวะเริ่มอ้วนและโรคอ้วนในนักเรียนอย่างได้ผล โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
3 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ๔๗๒ โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการเด็กไทยแก้มใสในช่วง
4 พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ทำให้นักเรียนมีโอกาสเกิดภาวะเริ่มอ้วนลดลง ๑๙% เปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม
5 โครงการ โดยโรงเรียนเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมครบทั้ง ๘ องค์ประกอบตามแนวทางของโครงการแต่
6 หากโรงเรียนดำเนินการครบทั้ง ๘ องค์ประกอบ จะสามารถลดโอกาสเกิดภาวะเริ่มอ้วนได้เพิ่มเป็น ๒๒% และโรค
7 อ้วน ๒๕%

8 อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของโครงการในการลดภาวะเริ่มอ้วนและโรคอ้วนในเด็กนักเรียน ขึ้นอยู่กับ
9 ความต่อเนื่องของโครงการ เพราะเมื่อโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการต่อ ประสิทธิภาพในการลดภาวะเริ่มอ้วนจึงเหลือ
10 เพียง ๖% ในปี ๒๕๖๒ เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ และหากเวลาผ่านไปนานยิ่งขึ้น
11 โอกาสที่นักเรียนมีภาวะเริ่มอ้วนจะไม่มี ความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะโรงเรียนนั้นจะเคยเข้าร่วมโครงการเด็กไทยแก้มใส
12 หรือไม่ก็ตาม

13 การแก้ปัญหาเริ่มอ้วนและโรคอ้วนในนักเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลที่ยั่งยืน การนำ
14 กิจกรรมทั้ง ๘ องค์ประกอบตามกรอบโครงการเด็กไทยแก้มใสมาปฏิบัติในโรงเรียนในสังกัด สพฐ. มีความเป็นไปได้
15 ได้อย่างยิ่งเนื่องจากหลายกิจกรรมมีการดำเนินการอยู่แล้ว เพียงแต่บางกิจกรรมยังขาดการสนับสนุนหรือการ
16 กระตุ้นที่เหมาะสม ทำให้ไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร เช่น การใช้โปรแกรม Thai School Lunch ที่หลายโรงเรียน
17 ยังไม่ใช้เพราะรู้สึกยุ่งยากในทางปฏิบัติ ดังนั้น การสนับสนุนในด้านการอบรมอาจช่วยให้โรงเรียนนำมาใช้ในทาง
18 ปฏิบัติได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

20 ๑. ให้ สพฐ. กำหนดนโยบายให้โรงเรียนในสังกัด นำกิจกรรมตามโครงการเด็กไทยแก้มใสทั้ง ๘
21 องค์ประกอบไปดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยให้โรงเรียนสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
22 ได้

23 ๒. สพฐ. ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเติมรายกิจกรรมตามความเหมาะสมให้กับโรงเรียนที่
24 ดำเนินงานตามโครงการเด็กไทยแก้มใส

25 ๓. สพฐ. ควรจัดอบรมการจัดการกิจกรรมทั้ง ๘ องค์ประกอบ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการ การจัด
26 การเกษตร และด้านอื่นๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างดี

ข้อเสนอ

28 จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอ ดังนี้

29 ๑. กรอบการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน

30 ๒. หน่วยงานหลัก หน่วยงานรอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละองค์ประกอบ

31 ๓. การขอความร่วมมือในการรับสมัครกลุ่มเป้าหมายโรงเรียน ที่จะเข้าร่วมโครงการนำร่อง
32 มาตรฐานฯ ในปี ๒๕๖๔

33 ๔. พื้นที่จังหวัดนำร่องที่มีการผลิตและกระจายอาหารปลอดภัยสู่โรงเรียนตามโครงการมาตรฐาน
34 ระบบคุณภาพ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ น่าน สุรินทร์ และอุบลราชธานี

35 ๕. ความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด และ หน่วยสนับสนุน (สพฐ. / สพป.เขต / ท้องถิ่น /
36 กรมอนามัย / หน่วยงานเกษตร / อสม. / อื่นๆ)

รายงานการประชุม

ข้อคิดเห็น

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. การรับสมัครและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโรงเรียน เห็นควรเป็นการกำหนดร่วมกับการรับสมัครโรงเรียนนำร่องมาตรฐานที่มีการผลิตและกระจายอาหารปลอดภัยสู่โรงเรียนตามโครงการมาตรฐานระบบคุณภาพ

๒. เรื่องอาหารปลอดภัยมียุทธศาสตร์รองรับอยู่ แต่ตัวชี้วัดเรื่องอาหารปลอดภัยที่ชัดเจนมากที่สุดคือ ต้องมีการปฏิบัติการที่ดี มี Certificate GAP และหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักมีทั้งหมด ๒ แห่งคือ ๑)กรมวิชาการเกษตร และ ๒)กรมส่งเสริมการเกษตร ที่จะสามารถออกไป Certificate GAP ได้ ซึ่งขณะนี้ทั้ง ๒ หน่วยงานพยายามหาความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนด้านการเกษตร รวมถึงวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อที่จะดูแลเรื่องอาหารปลอดภัย ในขณะเดียวกันในการดำเนินงานในชุมชน หากโรงเรียนมีคณะกรรมการอาหารกลางวันของชุมชน ชุมชนก็จะสามารถรู้ได้ว่าแปลงไหนได้รับการรับรอง GAP และโรงเรียนก็อาจจะใช้งบประมาณซื้ออาหารที่ผลิตในชุมชนเป็นอาหารปลอดภัย

๓. ควรนำบริบทของโรงเรียน เช่น ที่ตั้งของโรงเรียน มาพิจารณาในการคัดเลือกโรงเรียนนำร่องเป็นหลัก และนำกลไกอาหารปลอดภัยเข้าสู่ชุมชนหรือโรงเรียนมาเสริมการพิจารณา

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบให้พื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ น่าน สุรินทร์ และอุบลราชธานี เป็นพื้นที่โรงเรียนนำร่องที่มีการผลิตและกระจายอาหารปลอดภัยสู่โรงเรียนตามโครงการมาตรฐานระบบคุณภาพ

๒. เห็นชอบให้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด และ หน่วยสนับสนุน (สพฐ. / สพป.เขต / ท้องถิ่น / กรมอนามัย / หน่วยงานเกษตร)

๓. เห็นชอบในหลักการให้กำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนเป้าหมาย โดยคำนึงถึงพื้นที่ เกษตร เป็นต้น เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก

๔. มอบหมายให้คณะอนุกรรมการตั้งคณะทำงานตามข้อเสนอเชิงนโยบาย และนำข้อมูลทั้งหมดจากการประชุมนำไปประกอบการทำงานต่อไป

๔.๒ การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามบทบาทของคณะอนุกรรมการ ฯ และความเห็นของคณะผู้ตรวจการแผ่นดินฯ

(๑) คณะทำงานพัฒนามาตรฐานระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บทบาทหน้าที่

๑. ศึกษาเกณฑ์และมาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านระบบคุณภาพอาหาร ความปลอดภัยอาหาร และระบบการจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้บูรณาการเป็นมาตรฐานกลางระดับประเทศ (National School Food Standards) โดยจัดทำเป็นคู่มือมาตรฐาน ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพภายใต้มาตรฐานเดียวกันครอบคลุมทั้งประเทศ เพื่อป้องกันและลดปัญหาสุขภาพด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) อันเกิดจากภาวะทุพโภชนาการ สารเคมีทางการเกษตรตกค้างและความไม่ปลอดภัยในอาหารของเด็กและเยาวชน

๒. จัดทำข้อเสนอการปรับปรุง กฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบ ข้อบัญญัติท้องถิ่น และ/หรือ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพเป็นผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยต่อเด็กและเยาวชนตามความต้องการของสถานศึกษา

รายงานการประชุม

๓. ดำเนินการเรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน คณะกรรมการเฉพาะเรื่องคณะที่ ๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ในคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

(๒) คณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

บทบาทหน้าที่

๑. จัดทำแนวทางการพัฒนารอบอัตรากำลังคน การผลิตและพัฒนาบุคลากร และหลักสูตรการจัดการอาหารและโภชนาการชุมชนแบบครบวงจร เพื่อสภาวะของประชาชนทุกกลุ่มวัย และรองรับการขับเคลื่อนงานโภชนาการชุมชน

๒. จัดทำแนวทางปฏิบัติของนักโภชนาการในระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้รับผิดชอบงานโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน

๓. ดำเนินการเรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน คณะกรรมการเฉพาะเรื่องคณะที่ ๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ในคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

(๓) คณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลข้อมูลภาวะโภชนาการและคุณภาพอาหารของนักเรียน

บทบาทหน้าที่

๑. ลงพื้นที่เพื่อกำกับ ติดตาม และให้คำแนะนำ การดำเนินงานด้านระบบคุณภาพอาหารความปลอดภัยอาหาร และระบบการจัดการอาหารและโภชนาการ ในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบัน

๒. จัดทำสรุปผลการดำเนินงานด้านระบบคุณภาพอาหาร ความปลอดภัยอาหาร และระบบการจัดการอาหารและโภชนาการ ในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานดังกล่าวสู่สาธารณชนต่อไป

๓. ดำเนินการเรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหารและโภชนาการในโรงเรียน คณะกรรมการเฉพาะเรื่องคณะที่ ๓ คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงด้านอาหารและโภชนาการสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ในคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ

ข้อเสนอ

จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณา

ข้อคิดเห็น

ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑. ควรมีผู้แทนจากแผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ เป็นคณะทำงานในชุดที่ ๓ คณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล ฯ

๒. ให้กำหนดรายชื่อแทนตำแหน่งข้าราชการบำนาญ ในคณะทำงานพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล ฯ

๓. เสนอให้มีรายชื่อผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน และผู้แทนสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ ดร. พรรติพา แก้วมาตย์ อดีตผู้อำนวยการ

รายงานการประชุม

1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นคณะกรรมการในชุดที่ ๒ คณะทำงาน
2 พัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

3 ๔. เพิ่มรายชื่อนักโภชนาการและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในคณะทำงานชุดที่ ๒
4 คณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็กและชุมชน

5 ๕. เสนอแก้ไขบทบาทหน้าที่ในคณะทำงานพัฒนากำลังคนด้านอาหารและโภชนาการเพื่อเด็ก
6 และชุมชนด้วย ข้อ ๒ จัดทำแนวทางปฏิบัติของนักโภชนาการในระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเป็นพี่
7 เลี้ยงให้กับผู้รับผิดชอบงานโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน เป็น จัดทำแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานใน
8 ระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้รับผิดชอบงานโภชนาการในสถานศึกษาและชุมชน
9 เพื่อให้ครอบคลุมถึงผู้ปฏิบัติงานทุกคนที่เกี่ยวข้อง

10 มติที่ประชุม

11 ๑. เห็นชอบให้มีผู้แทนฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารจัดการด้านอาหาร
12 และโภชนาการในโรงเรียน ร่วมในคณะทำงานทั้ง ๓ คณะ เพื่อจะได้ขับเคลื่อนการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

13 ๒. มอบหมายให้คณะกรรมการแก้ไขและหารือตามข้อเสนอ และนำข้อมูลไปประกอบการ
14 ทำงานและจัดทำหนังสือแต่งตั้งต่อไป

15 วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

16 ฝ่ายเลขานุการฯ จะดำเนินการประสานเพื่อนัดหมายและแจ้งสถานที่ในการประชุมให้
17 อนุกรรมการทุกท่านทราบต่อไป

18

19 *เลิกประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.*

20

21

นางสาวจันทกานต์ จันทะเวช
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

22